

Sygn. akt VI GC 333/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: „T. G. Bulgaria (...) w V.

przeciwko: Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowemu (...) B., J. B. Sp. J. w D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...) B., J. B. Sp. J. w D. na rzecz powoda „T. G. Bulgaria (...) w V. kwotę 50.003 EUR (pięćdziesiąt tysięcy trzy euro) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 6.405,71 euro od dnia 11 października 2014 r.,
- 5.799,36 euro od dnia 11 października 2014 r.,
- 7.127,95 euro od dnia 2 listopada 2014 r.,
- 6.050,35 euro od dnia 15 listopada 2014 r.,
- 5.996,77 euro od dnia 26 listopada 2014 r.,
- 6.123,60 euro od dnia 26 listopada 2014 r.,
- 6.116,81 euro od dnia 29 listopada 2014 r.,
- 6.382,45 euro od dnia 30 grudnia 2014 r.,

do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17.808 zł (siedemnaście tysięcy osiemset osiem złotych) tytułem kosztów postępowania,

III. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VI GC 333/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 grudnia 2015 r.

Powód „T. G. Bulgaria (...) w V. domagał się zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...). B., J. B. Sp. J. w D. kwoty 50.003,00 EUR wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany nabył od niego na podstawie umowy sprzedaży towary handlowe w postaci szkła na łączną kwotę 50.003,00 EUR. Towar został przez pozwanego odebrany. Dalej powód naprowadzał, że wielokrotnie wzywał pozwanego do zapłaty należności, w reakcji na co ten uznał swoje zadłużenie i zobowiązał się do jego ratalnej spłaty.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany podał, że przedmiotowy nakaz zaskarża w całości, jednakże wnosi o przeprowadzenie między stronami postępowania pojednawczego. W uzasadnieniu podał, że nie kwestionuje przedmiotu powództwa i wyraża wolę zawarcia ugody, przy czym brak płatności należności na rzecz powoda uzasadnił trudną sytuacją materialną.

W odpowiedzi na sprzeciw powód nie wyraził zgody na przeprowadzenie postępowania pojednawczego, powołując się na liczne deklaracje strony pozwanej odnośnie polubownego zakończenia sporu, które jednak nie zostały poparte jakąkolwiek spłatą zadłużenia. Jednocześnie wniósł o nadanie wyrokowi zasądzającemu powództwo rygoru natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 03 grudnia 2015 r. pozwany wniósł o rozłożenie należności na raty oraz nieobciążanie go kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączyły stałe stosunki handlowe, w ramach których powód sprzedawał, a pozwany kupował towar z terminem płatności wskazanym na fakturach VAT dokumentujących transakcje.

Powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedał pozwanemu towar o łącznej wartości 50.003,00 EUR i z tego tytułu wystawił następujące faktury VAT:

- nr (...) z dnia 26.09.2014 r. na kwotę 5996,77 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 26.09.2014 r. na kwotę 6123,60 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 01.09.2014 r. na kwotę 7127,95 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 11.08.2014 r. na kwotę 5.799,36 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 11.08.2014 r. na kwotę 6.405,71 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 15.09.2014 r. na kwotę 6.050,35 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 29.09.2014 r. na kwotę 6116,81 EUR, z terminem płatności 60 dni,
- nr (...) z dnia 28.10.2014 r. na kwotę 6382,45 EUR, z terminem płatności 60 dni.

Pozwany otrzymał towar objęty ww. fakturami VAT.

dowód: w/w faktury VAT (k. 33-46), dokumenty wydania towaru (k. 47-74), dokumenty CMR (k. 75-82)

Oświadczeniem z dnia 22 grudnia 2014 r. pozwany potwierdził istnienie zadłużenia w stosunku do powoda w kwocie 50.003,24 EUR wraz z odsetkami za opóźnienie w płatności, a następnie sporządził harmonogram ratalnej spłaty długu, zwracając się do powoda o rozłożenie zadłużenia na raty.

Pismem z dnia 30 kwietnia 2015 r. strona powodowa skierowała do pozwanej Spółki przedsądowe wezwanie do zapłaty należności. W odpowiedzi na powyższe wezwanie, pozwany złożył powodowi kolejną propozycję zawarcia ugody dotyczącej spłaty zadłużenia.

W okresie od 09.06.2015 r. do 08.09.2015 r. pozwany dokonał na rzecz powoda czterech wpłat w kwotach: 3.000,00 zł (przelew z dnia 08.09.2015 r.), 10.000,00 zł (przelew z dnia 07.09.2015 r.), 10.000,00 zł (przelew z dnia 05.08.2015 r.) i 5.000,00 zł (przelew z dnia 09.06.2015 r.), podając w tytule każdego z ww. przelewów: „faktura”.

dowód: wezwanie do zapłaty z 30.04.2015 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 28-29), deklaracja o uznaniu długu z 22.12.2014 r. (k. 30), harmonogram spłat (k. 31), pismo pozwanego z dnia 07.05.2015 r. (k. 32), potwierdzenia przelewów (k. 170-173)

Sąd ustalając stan faktyczny w sprawie oparł się na powołanych powyżej dowodach z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony postępowania co do swej treści, jak i nie budziły wątpliwości Sądu. Strona pozwana nie kwestionowała : ani faktu zawarcia umów, że wydano jej towar w cenie jak wskazano na fakturach, ani też ustalonego tam terminu płatności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu ją, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W toku postępowania powód wykazał, że wydał towar pozwanemu w ilości i o wartości jak wynikająca z powołanych w pozwie i załączonych do niego faktur. Pozwany towar ten przyjął, jednakże nie zapłacił za niego należności. Wskazane okoliczności pozwany przyznał w toku procesu, uznając przy tym roszczenie powoda.

Stanowisko procesowe strony pozwanej sprowadzało się do wniosku o przeprowadzenia postępowania pojednawczego, ewentualnie rozłożenia należności na raty. Sąd nie znalazł podstaw do skierowania sprawy do mediacji wobec jednoznacznego stanowiska strony powodowej o braku możliwości ugody, zawartego w odpowiedzi na sprzeciw. W zakresie wniosku o rozłożenie należności na raty wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Jest to instytucja tzw. „moratorium sędziego”, której zadaniem jest uczynienie realnym, ze względu na sytuację ekonomiczną i finansową dłużnika, wykonanie orzeczenia. Podstawą zastosowania tego przepisu jest uznanie sądu, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający rozłożenie należności na raty, przy uwzględnieniu interesów obydwu stron procesu. Rozważając zasadność wniosku dłużnika należy zatem przede wszystkim mieć na uwadze czy istnieje pozytywna prognoza odnośnie spłaty należności.

W niniejszej sprawie brak jest szczególnych okoliczności, które uzasadniałyby rozłożenie zasądzonego w wyroku świadczenia na raty w oparciu o wymienioną normę. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż pozwany nie powołał żadnych dowodów na wykazanie jego tezy w przedmiocie trudnej sytuacji finansowej, która miałaby przemawiać za uwzględnieniem jego wniosku. Nadto, w ocenie Sądu Okręgowego, za okoliczność uzasadniającą wniosek nie mogą być uznane same niepowodzenia działalności gospodarczej strony pozwanej, w szczególności ponoszenie przez nią strat z tej działalności. Jest to naturalny skutek ryzyka gospodarczego, a pozwany nie powołuje się na żadne nadzwyczajne okoliczności, np. siłę wyższą, które skutkowały tymi niepowodzeniami. Poza tym, postępowanie dowodowe wykazało, że wprawdzie strona pozwana wyrażała wolę zawarcia porozumienia z powodem dotyczącego spłaty należności, jednakże wola ta nie była poparta jakąkolwiek spłatą zadłużenia, mimo stosownych deklaracji w tym zakresie. Nadto powód oczekuje zapłaty ceny za sprzedany pozwanemu towar od października 2014 r., tymczasem nie tylko należności nie otrzymał, ale dodatkowo zmuszony był wyłożyć środki finansowe na dochodzenie ich przed Sądem.

Odnosząc się do przedłożonych przez pozwanego potwierdzeń przelewów, wskazać należy, iż w ocenie Sądu pozwany dowodem tym nie wykazał, aby częściowo spełnił świadczenie dochodzone przez powoda niniejszej sprawie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że w przedłożonych dowodach wpłat nie określono precyzyjnie za jakie należności wpłaty te są uiszczane, bowiem w tytułach przelewu figuruje wyłącznie pojedyncze słowo „faktura”. Zaznaczenia wymaga, że wierzyciel – a tym bardziej Sąd - nie ma obowiązku ustalania, na poczet którego z kilku długów została dokonana wpłata, a wręcz przeciwnie – w razie braku wyraźnego wskazania przez dłużnika, ma prawo zakładać, że dłużnik godzi się na zaliczenie wedle uznania wierzyciela. To na dłużniku ciąży bowiem obowiązek zakomunikowania wierzycielowi, który z kilku długów chce zaspokoić. Wobec braku możliwości określenia za jakie należności jest to zapłata, nie można bowiem wykluczyć, iż wskazane płatności wynikały z innych zobowiązań strony pozwanej niż objęte niniejszym postępowaniem, Sąd Okręgowy uznał, iż ww. potwierdzenia przelewów nie są dowodem częściowej zapłaty roszczeń będących przedmiotem pozwu.

Na marginesie dodać należy, iż należność powoda wyrażona jest w walucie euro, natomiast wpłaty pozwanego dokonywane były w złotych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 535 k.c., a odsetkach na zasadzie art. 481 k.c.

Orzeczenie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu zostało wydane w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17.808,00 zł złożyło się: wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 7.200 zł zgodnie z § 2 ust. 1 i § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U.2013.461 ze zm.), opłata sądowa od pozwu w wysokości 10.591 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Sąd nie znalazł przy tym podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o nieobciążanie go kosztami postępowania. Przepis art. 102 k.p.c. pozwala sądowi w wypadkach szczególnie uzasadnionych zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami w sytuacji, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności. Wskazać należy, iż pozwany nie wykazał w niniejszym postępowaniu swojej trudnej sytuacji finansowej na którą powołuje się uzasadniając wniosek. Dodatkowo, nawet zakładając trudną sytuację finansową pozwanego, należy uwzględnić fakt, iż powód musiał ponieść koszty aby dochodzić swoich praw w niniejszym postępowaniu, a sytuacja, w której ratując stan finansowy jednej ze stron procesu orzeczenie Sądu powoduje pogorszenie finansów drugiej strony, która zasadnie dochodzi swoich praw, jest nie do pogodzenia z wyrażoną w art. 102 k.p.c. zasadą słuszności. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, iż pozwany wnosząc sprzeciw od wydanego w sprawie nakazu zapłaty znaczenie przyczynił się do zwiększenia kosztów procesu, bowiem na skutek powyższego wzrosły one o kwotę 7.943 zł.

W punkcie III orzeczenia, wobec uznania przez pozwanego powództwa

dokonanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, Sąd Okręgowy stosownie do wniosku powoda zawartego w odpowiedzi na sprzeciw oraz treści art. art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.